

høstens Tid afbryder man Skolen i 14 Dage og undertiden 3 Uger; Børn gaar i Marken med deres Forældre, og naar den travle Tid i Landbruget er forbi, begynder de igen at gaa i Skole. Indenfor hver Kommune kan man fastsætte disse Afbrydelser efter Aarstiden, efter hvor langt Høsten er fremskredet, efter hvornaar Afgøden er tjenlig. . . . Men paa den anden Side er der dog en Grænse for den Selvbestemmelsesret med Hensyn til Skoleordningen, der saaledes er overladt Kantonerne, Kommunerne eller bestemte Distrikter; det har ogsaa sin Interesse at lægge Mærke til, at den obligatoriske Undervisning skal gives indenfor den aarlige Mindsteperode, og det er Grunden til, at vi har fastsat en Minimumsperiode paa 8 Maanedere. Det er Betydningen og Rækkevidden af den Tekst, som Bureauet har fremsat overfor Konferencen“.

Efter disse Udtalelser erklærede Hr. Gysen, at han ikke fastholdt at ville ændre Betydningen af det, som var blevet foreslaaet af Bureauet, og Konferencens Præsident foreslog simpelthen, at Redaktionskomiteen bemærkede sig Hr. Gysens Formulering, naar den skulde udarbejde den endelige Tekst til Konventionen (Ibid., pag. 283).

Saaledes blev det besluttet, og Konferencen vedtog straks efter Artikel 2 i Bureauets Udkast med en Ændring, som dog ikke har nogen Betydning for det heromhandlede Spørgsmaal (Ibid., pag. 285).

Det vil saaledes fremgaa af det foregaaende, at Konferencen allerede ved første Behandling synes at have fastslaaet Betydningen af Udtrykket „aarlig Skolegang“.

Den Tekst, der blev udarbejdet af Redaktionskomiteen, blev forelagt Konferencen den 16. November 1921. Artikel 2 affattedes saaledes:

„For at give Adgang til praktisk Uddannelse kan Skoletiden og Skoletimerne lægges saaledes, at de tillader Børns Beskæftigelse ved lettere Landbrugsarbejde, særlig lettere Høstarbejde, paa Betingelse af, at den aarlige Skolegang ikke derved nedsættes til mindre end 8 Maanedere“. (Ibid., pag. 432).

Man ser straks ved Gennemlæsningen af denne Tekst, at Redaktionskomiteen i Overensstemmelse med Konferencens Ønske i vidt Omfang har taget Hensyn til Hr. Gysens Formulering. Paa den anden Side viser Redaktionen af sidste Stykke klart, at Komiteen ogsaa har været paavirket af Generalsekretærens Udviklinger, som syntes at opnaa enstemmig Tilslutning paa Konferencen. I Virkeligheden har Komiteen ved at erstatte Udtrykket „aarlig Undervisningsperiode“, som passede godt til den franske Skoleordning, med Ordene „den aarlige Skolegang“ i videre Omfang villet tage Sigte paa de Skoleordninger, der som den schweiziske forudsætter Ferier i Løbet af Aaret, fastsat af Hensyn til Landbrugets Tarv.

Men man maa vel lægge Mærke til, at Komiteen, da den indførte disse Forbedringer i Ordvalget, ikke har haft til Hensigt at forandre Betydningen af Udtrykket „aarlig Skolegang“, som allerede var blevet fastslaaet ved en første Afstemning paa Konferencen. Den havde forøvrigt heller ikke haft Kompetence til at gøre det.

Vi skal dog blot henlede Opmærksomheden paa et sidste Faktum: Konferencen har endelig og uden nogen Forandring vedtaget Artikel 2, saaledes som denne blev redigeret af Redaktionskomiteen (Ibid., pag. 432). Denne Tekst er, som De vil se, Konventionens endelige.

Man kan deraf slutte, at Konferencen ved Udtrykket „aarlig Skolegang“ i Konventionens Artikel 2 har villet forstaa en Periode paa 8 Maaneders Undervisning, hvad enten denne Periode falder ud i eet eller deles i Ferier, der tilsigter at lette Udførelsen af visse Landbrugsarbejder. Konferencen har med Hensyn hertil, som det blev sagt paa Konferencen, ladet sig paavirke af de Skoleordninger, der var i Kraft i de forskellige Lande. Artikel 2 har ikke fastsat nogen Grænse for Antallet af Skoledage indenfor den Undervisningsperiode, som vi har fastsat. Ingen Stat, der ratificerer Konventionen, paatager sig derfor nogen Forpligtelse med Hensyn hertil. Saaledes er det Svar, som Bureauet mener at maatte give paa Folketingsudvalgets Spørgsmaal 2.

I Deres Brev har De i Enkeltheder udviklet de særlige Forhold, der knytter sig til „den vestjydske Skoleordning“, og det forekommer mig, at dette Spørgsmaal er noget vanskeligere at løse.